

УДК 373.5.091.2.018.43:614.46

Бурдун Олена Вікторівна

методист вищої категорії,

ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»

МОН України, м. Київ

e-mail: burdunelenav@gmail.com

ORCID 0000-0002-1014-0942

АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ПІД ЧАС КАРАНТИНУ

У Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, яка була схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р, серед базових компетентностей вчителів виділяють інформаційно-цифрову компетентність.

В. Биков визначає термін цифрової компетентності наступним чином: «цифрова компетентність це – знання, вміння та навички в галузі інформаційних технологій та здатність їх застосування в професійній діяльності» (Биков В., 2019)

Часто зарубіжні освітяни та науковці використовують терміни digitalcompetence (цифрова компетентність), digitalliteracy (цифрова грамотність), technologyliteracy (технологічна грамотність). Також можна зустріти узагальнююче поняття informationandtechnologyliteracy (інформаційна та технологічна грамотність) (Овчарук О. В. 2013).

Цифрова компетентність згідно з документом «The Digital Competence Framework» визначається у п'яти областях:

1. Інформаційна грамотність.
2. Комунікація і співпраця.
3. Створення цифрового контенту.
4. Безпека.
5. Вирішення проблеми.

Сучасні педагоги повинні не тільки викладати теоретичний матеріал згідно програми, а й організувати пізнавальну діяльність учнів засобами цифрових технологій.

Карантин, який був оголошений 11 березня 2020 року для запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19 (Постанова Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 р. № 211) поставив перед освітянами країни нові завдання та виклики. В умовах карантину заклади освіти організували роботу з учнями шляхом використання технології дистанційного навчання (з урахуванням матеріально-технічних можливостей закладу освіти). Але, оскільки освітяни були вимушені дотримуватися карантинних заходів і працювати з дому, то дистанційне навчання було організоване з урахуванням як матеріально-технічного забезпечення вчителя, так і його розвитку цифрової компетентності.

У даному випадку адміністрація закладу координувала та здійснювала контроль за виконанням вчителями освітніх програм і через сайти навчальних закладів або спеціально створені групи доводила до відома учнів та батьків про форми реалізації дистанційного навчання. Зазвичай про форми та розклад проведення дистанційного навчання оголошувалось на шкільному сайті. Саме тому було вирішено дослідити сайти навчальних закладів освіти і проаналізувати, яким чином було організоване дистанційне навчання. Під час дослідження мною було опрацьовано 283 сайти міських шкіл та 229 сайтів сільських шкіл. Наявну інформацію на сайтах шкіл стосовно організації дистанційного навчання можна узагальнити наступним чином (таблиця 1).

Таблиця 1 – Узагальнення інформації стосовно організації дистанційного навчання, яка розташована на сайтах закладах загальної середньої освіти

Вид інформації	Детальний опис інформації
Відсутня інформація про дистанційне навчання	На сайті неможливо знайти розділ про організацію навчання під час карантину або якісь згадування про це в новинах.
Посилання на сторонні ресурси	На шкільному сайті згадується про дистанційне навчання під час карантину, надані посилання на сторонні ресурси, а також є інформація, що вчителі можуть задавати завдання у групах Вайбер. В основному це такі ресурси: Онлайн-школа «На Урок», Інтерактивна онлайн-школа Gios, Всеукраїнська школа онлайн, уроки «Дом@шка» для початкової школи.
Організація навчання через сервіс Google Classroom	Всі вчителі школи створюють уроки в сервісі Google Classroom. Переважно це школи, в яких є обліковий запис G Suite for Education для навчального закладу. Але зустрічаються навчальні заклади, які почали працювати з Google Classroom без створення спеціального облікового запису навчального закладу G Suite for Education.
Організація навчання переважно через систему завдань	Всі вчителі передають адміністратору сайту перелік сторінок, тем, розділів підручника, номерів завдань, які необхідно самостійно опрацювати. Інколи до цього переліку входять посилання на відео-уроки, онлайн-тести, інтерактивні завдання. Часто поряд з завданням вказується термін виконання та форма звіту про виконання.
Несистематизована подача інформації стосовно організації навчання	В основному це сайти, на яких вказана інформація, що кожен учитель сам обирає форму дистанційного навчання і розміщує інформацію на своєму блозі, сторінці сайту або у групах класу в соціальних мережах.

Розподіл інформації на сайтах шкіл відбувся наступним чином (таблиця 2).

Таблиця 2 – Розподіл інформації стосовно організації дистанційного навчання на сайтах закладах загальної середньої освіти

	Сайти міських закладів загальної середньої освіти	Сайти сільських закладів загальної середньої освіти
Відсутня інформація про дистанційне навчання	32,5%	27%
Посилання на сторонні ресурси	10%	32,5%
Організація навчання через сервіс Google Classroom	10%	3%
Організація навчання переважно через систему завдань	42,5%	35%
Несистематизована подача інформації стосовно організації навчання	5%	2,5%

Аналізуючи отриману інформацію, можна зробити висновки, що:

1. Третина закладів загальної середньої освіти на своїх сайтах не розмістили інформацію стосовно організації дистанційного навчання під час карантину.
2. Сільських шкіл, які обмежилися лише публікацією посилань на сторонні ресурси, виявилось втричі більше, ніж міських.
3. Велика кількість шкіл організувала дистанційне навчання за розкладом реальних уроків, але в основному це звелось до переліку завдань, які учням необхідно виконати.

Список використаних джерел та літератури

1. Биков В. Досвід: Цифрове навчальне середовище. [Електронний ресурс]. «Цифрова компетентність учителя». Режим доступу: <https://www.facebook.com/uesaccent/photos/pcb.1809058149395875/1809406686027688/?type=3>. Назва з екрану. **2. Овчарук О. В.** Інформаційно-комунікаційна компетентність як предмет обговорення: міжнародні підходи. Комп'ютер у школі та сім'ї. 2013. № 7. С. 3- 6. **3. The Digital Competence Framework** [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://ec.europa.eu/jrc/en/digital-competence-framework> 6.